

Επιμορφωτικό πρόγραμμα Παιδαγωγική & διδασκαλία στη Γ' εκπαίδευση. Καινοτόμες μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας

Θεωρίες Μάθησης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Εμπειρική
Μάθηση και Γνωσιακή Προσέγγιση, I

Δρ. Μαρία Συτζιούκη

Επίκουρη Καθηγήτρια

Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο
Μακεδονία

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

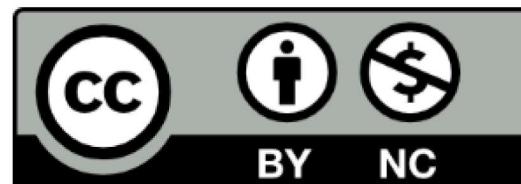
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδεια χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδεια χρήσης
Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θεωρίες Μάθησης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Εμπειρική Μάθηση και Γνωσιακή Προσέγγιση, Μη Τυπική και άτυπη μάθηση

- Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Πως θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε τη Μάθηση με στόχο την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων;
 - Δεξιότητες: A fashionable and Trendy Term!
 - Διδάσκονται οι δεξιότητες;;

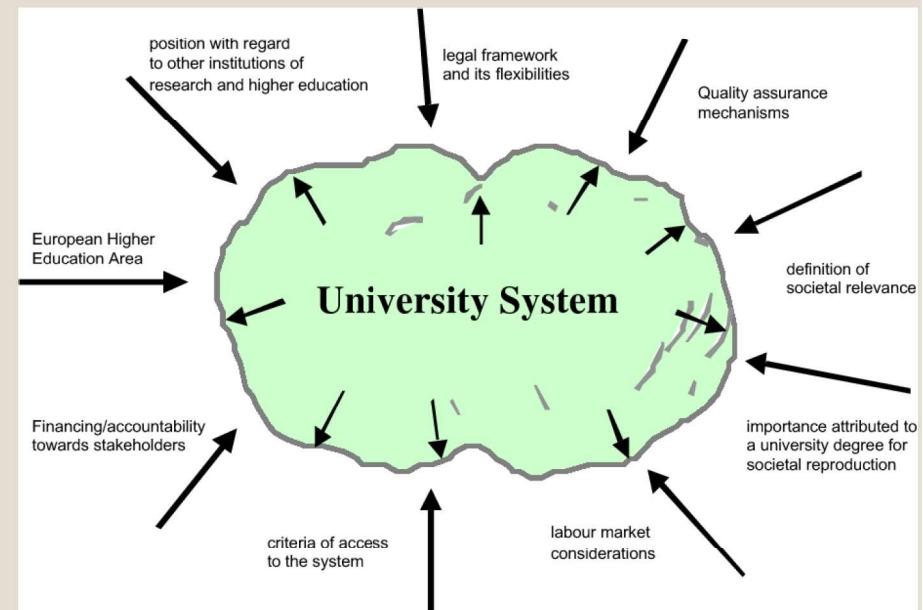

Ορισμένα Ερωτήματα για σκέψη

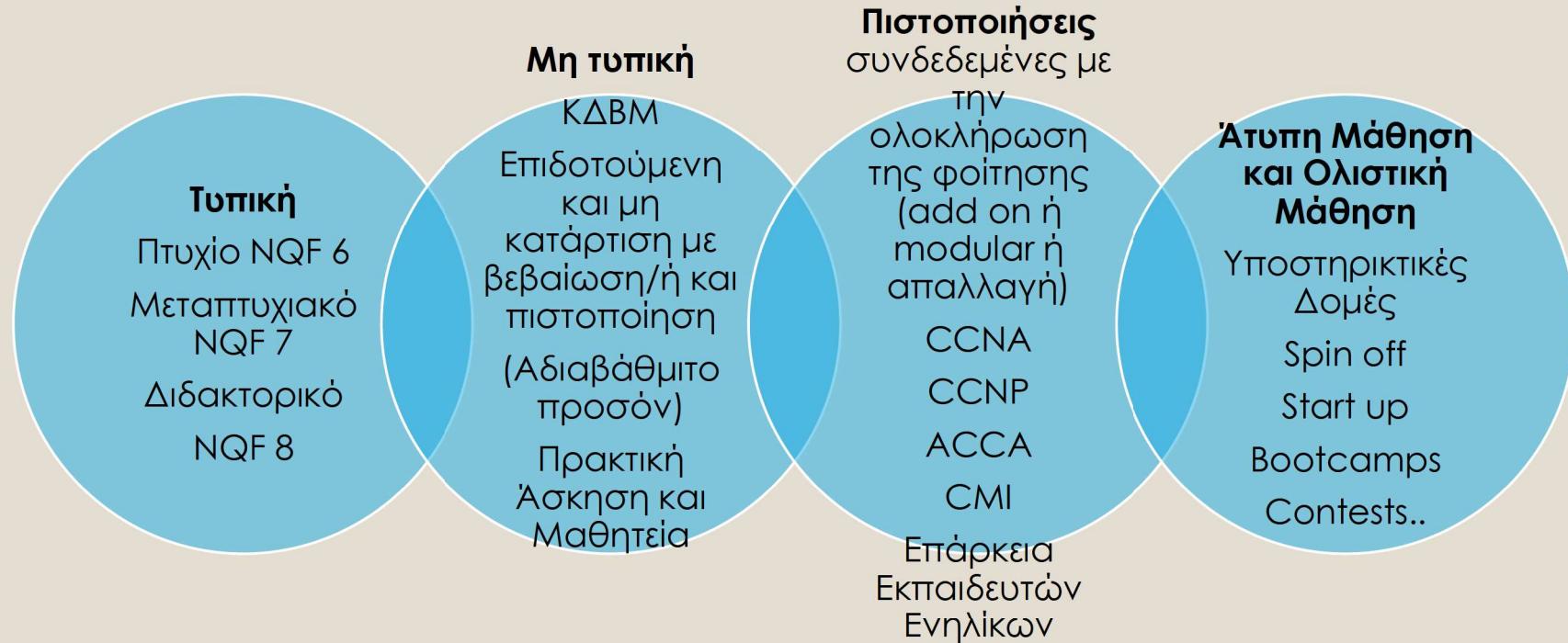
- Γιατί (πρέπει) σκεφτόμαστε τη σχέση της τυπικής με την μη τυπική ή άτυπη μάθηση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ΤΕ);
- Επηρεάζει τη μάθηση στο Πανεπιστήμιο η ετερογένεια του εκπαιδευτικού πληθυσμού (που προέρχεται από τη τυπική και τη μη τυπική εκπαίδευση);
- Υπάρχουν κοινές προϋποθέσεις μάθησης στα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης, τριβοβάθμιας εκπαίδευσης και μάθησης στο χώρο εργασίας;
- Πως μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις θεωρίες Μάθησης με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην ΤΕ;

Ο Χάρτης της Τριτοβάθμιας

- Προγράμματα-Τίτλοι-Μάθηση
- Πληθυσμός
- Νομοθεσία

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και Μάθηση

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και Πληθυσμός

Νομοθεσία (2010-2022)

Επαγγελματική Εκπαίδευση Κατάρτιση
Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο 2016, 2021

N 4763/2020 ΕΕΚ & ΔΒΜ & NQF
N 4921/2022 ΣΕΚ, ILA

N 4957/2022 AEI, Νέοι Οριζοντες

Κατεύθυνση των αλλαγών

Διοίκηση και
πιστοποίηση
Δεξιοτήτων

Πιστοποιημένα
προγράμματα
συνδεδεμένα με
επαγγελματικά
περιγράμματα

Εθνικό Πλαίσιο
Προσόντων

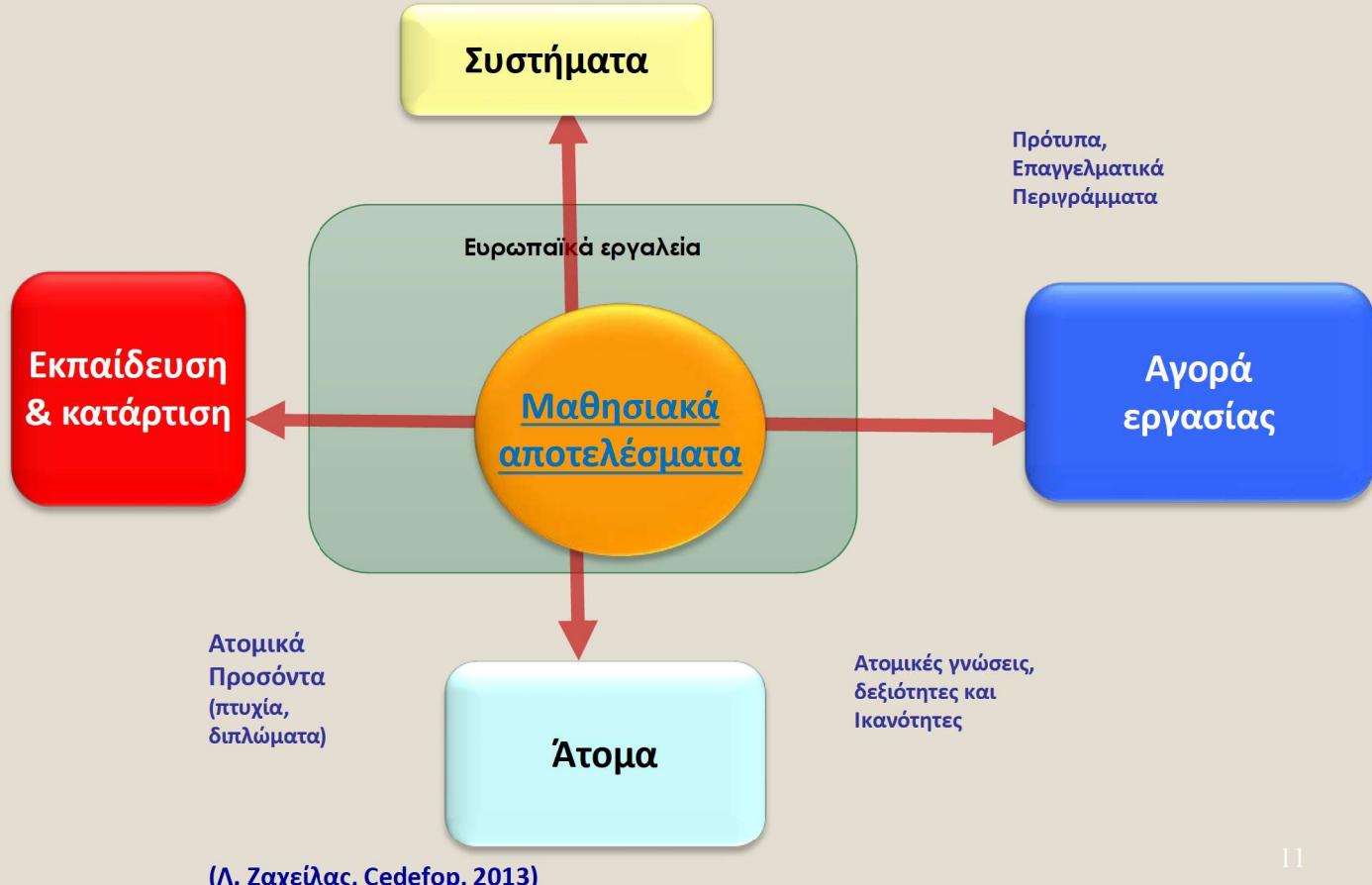
Μάθηση στο Χώρο
Εργασίας (πρακτική
άσκηση και μαθητεία)

Ατομικοί
Λογαριασμοί
Μάθησης
Εθνική Στρατηγική
Δεξιοτήτων

Η συζήτηση για τις δεξιότητες: Ευρωπαϊκές και διεθνείς διαστάσεις Η θέση της ελλάδας

Οι νέοι όροι - σχέση εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας

Hard Skills

- Bilingual or multilingual
- Database management
- Adobe software suite
- Network security
- SEO/SEM marketing
- Statistical analysis
- Data mining
- Mobile development
- User interface design
- Marketing campaign management
- Storage systems and management
- Programming languages
(such as Perl, Python, Java, and Ruby)

Hard skills are technical knowledge or training that you have gained through any life experience, including in your career or education.

Soft Skills

- Integrity
- Dependability
- Effective communication
- Open-mindedness
- Teamwork
- Creativity
- Problem-solving
- Critical thinking
- Adaptability
- Organization
- Willingness to learn
- Empathy

Soft skills are personal habits and traits that shape how you work, on your own and with others.

Αρκεί αυτή η ταξινόμηση;

✓ **Αναπτύσσουμε νέες δεξιότητες.**

✓ **Μαθαίνουμε νέα πράγματα.**

✓ **Κερδίζουμε εύρος εμπειριών.**

✓ **Επιδεικνύουμε κοινωνική υπευθυνότητα.**

[Top 5 Soft Skills For 2021](#)
[3 Most In-Demand Soft Skills post COVID](#)

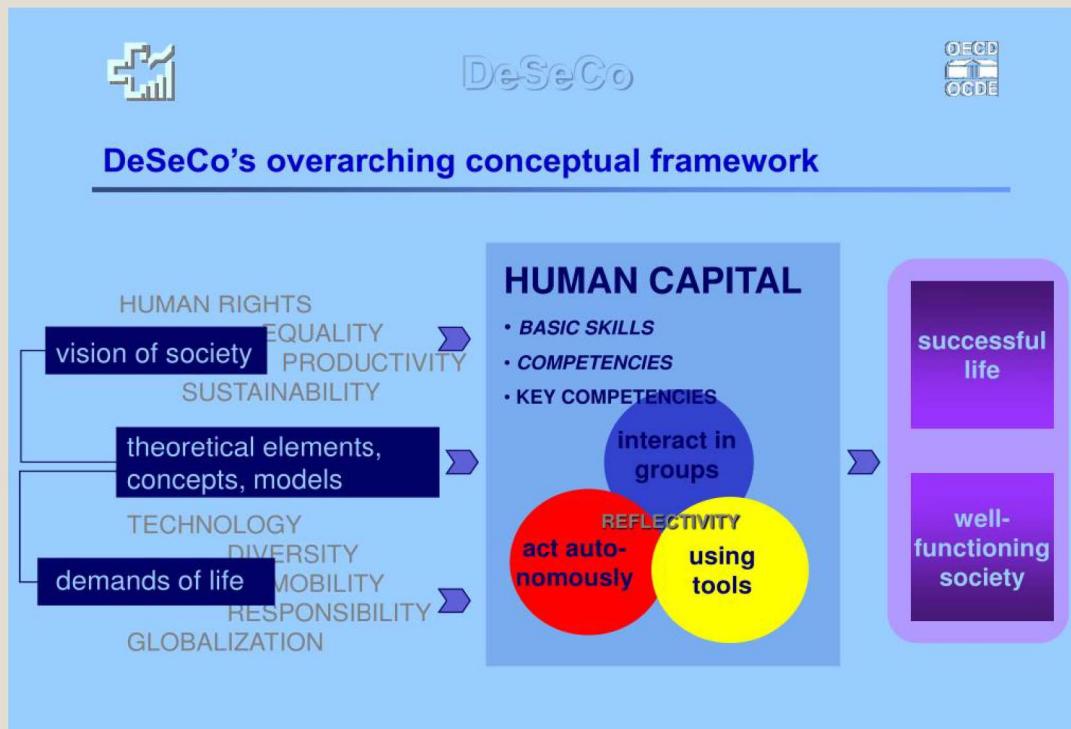
OECD: DESECO, PISA, IALS

Βάση αναφοράς για την αξιολόγηση δεξιοτήτων:

- Πρόγραμμα PISA, διεθνή αξιολόγηση των επιδόσεων των μαθητών στην ηλικία των 15 ετών, στο πλαίσιο του προγράμματος PISA, και
- Πρόγραμμα PIAAC για την αξιολόγηση των αποδόσεων του εργατικού δυναμικού ηλικίας 16–65 ετών, στο πλαίσιο των διεθνών προγραμμάτων αξιολόγησης ‘Επισκόπηση της Εγγραμματοσύνης των Ενηλίκων’ (Adult Literacy Survey) και ‘Διεθνής Επισκόπηση για την Εγγραμματοσύνη των Ενηλίκων’ (International Adult Literacy Survey) (Murray, T., & Y.Clermont, M. Binkley 2005: 33–34, 39, OECD 1995

DESECO

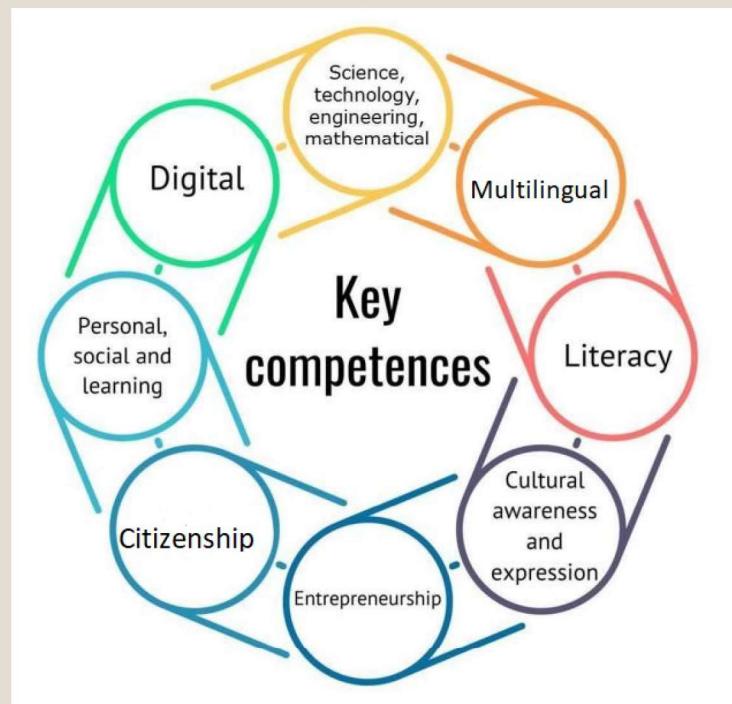
	Mean score in PISA 2018			Long-term trend: Average rate of change in performance, per three-year-period			Short-term change in performance (PISA 2015 to PISA 2018)			Top-performing and low-achieving students	
	Reading	Mathematics	Science	Reading	Mathematics	Science	Reading	Mathematics	Science	Share of top performers in at least one subject (Level 5 or 6) %	Share of low achievers in all three subjects (below Level 2) %
	Mean	Mean	Mean	Score dif.	Score dif.	Score dif.	Score dif.	Score dif.	Score dif.	%	%
OECD average	487	489	489	0	-1	-2	-3	2	-2	15.7	13.4
Estonia	523	523	530	6	2	0	4	4	-4	22.5	4.2
Canada	520	512	518	-2	-4	-3	-7	-4	-10	24.1	6.4
Finland	520	507	522	-5	-9	-11	-6	-4	-9	21.0	7.0
Ireland	518	500	496	0	0	-3	-3	-4	-6	15.4	7.5
Korea	514	526	519	-3	-4	-3	-3	2	3	26.6	7.5
Poland	512	516	511	5	5	2	6	11	10	21.2	6.7
Sweden	506	502	499	-3	-2	-1	6	8	6	19.4	10.5
New Zealand	506	494	508	-4	-7	-6	-4	-1	-5	20.2	10.9
United States	505	478	502	0	-1	2	8	9	6	17.1	12.6
United Kingdom	504	502	505	2	1	-2	6	9	-5	19.4	9.0
Japan	504	527	529	1	0	-1	-12	-5	-9	23.3	6.4
Australia	503	491	503	-4	-7	-7	0	-3	-7	18.9	11.2
Denmark	501	509	493	1	-1	0	1	-2	-9	15.8	8.1
Norway	499	501	490	1	2	1	-14	-1	-8	17.8	11.3
Germany	498	500	503	3	0	-4	-11	-6	-6	19.1	12.8
Slovenia	495	509	507	2	2	-2	-10	-1	-6	17.3	8.0
Belgium	493	508	499	-2	-4	-3	-6	1	-3	19.4	12.5
France	493	495	493	0	-3	-1	-7	2	-2	15.9	12.5
Portugal	492	492	492	4	6	4	-6	1	-9	15.2	12.6
Czech Republic	490	499	497	0	-4	-4	3	7	4	16.6	10.5
Netherlands	485	519	503	-4	-4	-6	-18	7	-5	21.8	10.8
Austria	484	499	490	-1	-2	-6	0	2	-5	15.7	13.5
Switzerland	484	515	495	-1	-2	-4	-8	-6	-10	19.8	10.7
Latvia	479	496	487	2	2	-1	-9	14	-3	11.3	9.2
Italy	476	487	468	0	5	-2	-8	-3	-13	12.1	13.8
Hungary	476	481	481	-1	-3	-7	6	4	4	11.3	15.5
Lithuania	476	481	482	2	-1	-3	3	3	7	11.1	13.9
Slovak Republic	458	486	464	-3	-4	-8	5	11	3	12.8	16.9
Greece	457	451	452	-2	0	-6	-10	-2	-3	6.2	19.9
Chile	452	417	444	7	1	1	-6	-5	-3	3.5	23.5
Mexico	420	409	419	2	3	2	-3	1	3	1.1	35.0
Colombia	412	391	413	7	5	6	-13	1	-2	1.5	39.9
Spain	m	481	483	m	0	-1	m	-4	-10	m	m

PIAAC

	Literacy	Numeracy	Problem solving in technology-rich environments
	Mean score	Mean score	% at Level 2 or 3
<i>OECD countries and economies</i>			
Australia	280	268	38
Austria	269	275	32
Canada	273	265	37
Chile	220	206	15
Czech Republic	274	276	33
Denmark	271	278	39
England (UK)	273	262	35
Estonia	276	273	28
Finland	288	282	42
Flanders (Belgium)	275	280	35
France	262	254	m
Germany	270	272	36
Greece	254	252	14
Hungary	264	272	28
Ireland	267	256	25
Israel	255	251	27
Italy	250	247	m
Japan	296	288	35
Korea	273	263	30
Lithuania	267	267	18
Mexico	222	210	10
Netherlands	284	280	42
New Zealand	281	271	44
Northern Ireland (UK)	269	259	29
Norway	278	278	41
Poland	267	260	19
Slovak Republic	274	276	26
Slovenia	256	258	25
Spain	252	246	m
Sweden	279	279	44
Turkey	227	219	8
United States 2012/2014	272	257	29

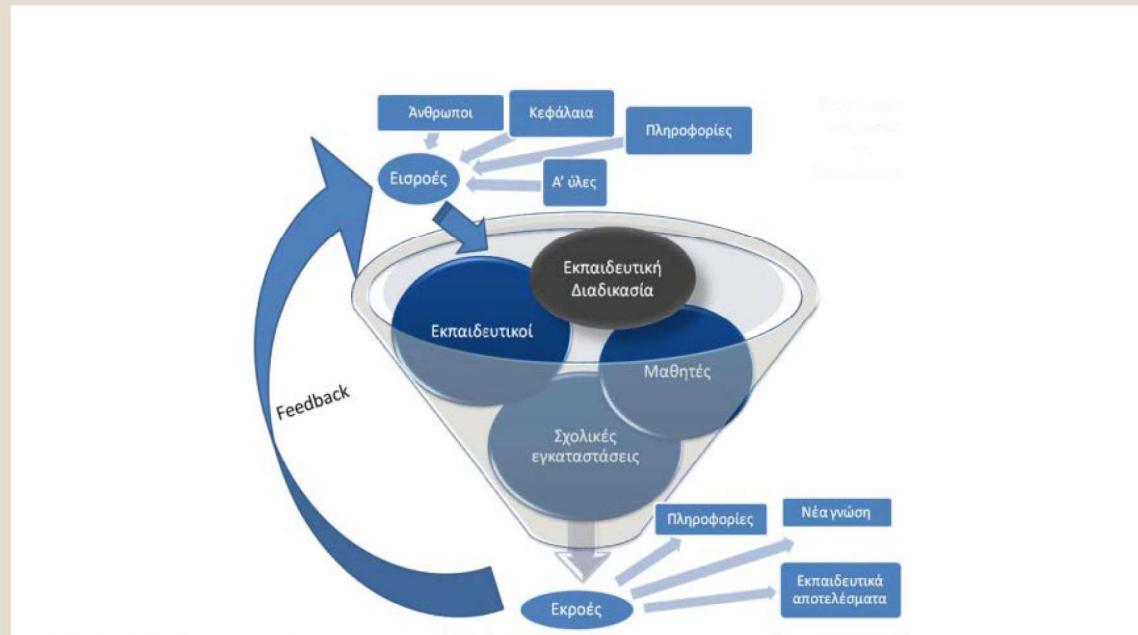
OECD Skills Surveys

EU Lifelong Learning key competences (2019)

Η ελληνική μετάβαση στην κατεύθυνση
των προσόντων και των δεξιοτήτων

Το μοντέλο των εισροών και των εκροών

Εκροές

Γνώσεις,
Δεξιότητες

Τίτλοι-
προσόντα
Απόφοιτοι

Κοινός άξονας για τη διαμόρφωση προγραμμάτων διδασκαλίας(2010-2022)

Η διάρθρωση του ελληνικού συστήματος προσόντων

Η αρχιτεκτονική του Ελληνικού Πλαισίου Προσόντων (HQF)

Διαρθρωση με βάση:

- Τα μαθησιακά αποτελέσματα
- Τον τύπο του προσόντος
- Το εύρος χρήσης των προσόντων
- Το επίπεδο των προσόντων (HQF 1-8, A1-C2 προσόντα γλωσσομάθειας)
- Την υπευθυνότητα και την αυτονομία στην άσκηση του έργου

KAI

- Τα δικαιώματα του τίτλου σπουδών
- Φορέα αναγνώρισης

Ορισμός της μάθησης

- α) Η μάθηση είναι μια διαδικασία η οποία οδηγεί στην μεταβολή της συμπεριφοράς του υποκειμένου.
- β) Η μεταβολή αυτή προκύπτει ως αποτέλεσμα της απόκτησης εμπειριών, γνώσεων, ικανοτήτων και δυνατοτήτων μέσω των οποίων προέρχεται μια μόνιμη και σταθερή αλλαγή της συμπεριφοράς. Επίσης περιλαμβάνει επίσημες μεθόδους για να βοηθήσουμε τους ανθρώπους να μάθουν εντός ή εκτός του χώρου εργασίας.

Ορισμός της ανάπτυξης

- Ανάπτυξη – η αύξηση ή η συνδειδητοποίηση της ικανότητας και των δυνατοτήτων ενός ατόμου μέσω την παροχής **μαθησιακών και εκπαιδευτικών εμπειριών**.
- Κατάρτιση – η συστηματική εφαρμογή επίσημων διαδικασιών για τη μετάδοση γνώσης και υποβοήθηση των υποκειμένων να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να εκτελούν ικανοποιητικά τη δουλειά τους.
- Εκπαίδευση – ανάπτυξη της γνώσης, των αξιών και της κατανόησης που απαιτούνται **σε όλες τις πτυχές της ζωής παρά τις γνώσεις και τις δεξιότητες που σχετίζονται με συγκεκριμένα τομείς δραστηριότητας**.

Μαθησιακά αποτελέσματα

- Γνώση: είναι το αποτέλεσμα της ενσωμάτωσης των πληροφοριών (στοιχεία, θεωρίες, πρακτικές που σχετίζονται με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής) μέσω της μάθησης.
- Δεξιότητα: είναι η ικανότητα εφαρμογής γνώσεων για την εκπλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων.
- Ικανότητα: αναφέρεται στην αποδεδειγμένη **επάρκεια** στη χρήση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσωπικών, κοινωνικών ή / και μεθοδολογικών δυνατοτήτων για την επαγγελματική και την προσωπική ανάπτυξη.

Δεξιότητα/ Skill: beyond application

- Δεξιότητα (*Skills*): η ικανότητα εκτέλεσης διαδικασιών και χρήσης της υπάρχουσας γνώσης για την επίτευξη αποτελεσμάτων (EU framework on Lifelong Learning Competences 2019).
- Χαρακτηρίζεται από πέντε βασικά χαρακτηριστικά:

 - τη συνοχή,
 - την ταχύτητα,
 - τον αυτοματισμό,
 - τον ταυτοχρονισμό και τη γνώση.

- Η γνώση ως δομικό χαρακτηριστικό της δεξιότητας δεν αναφέρεται απλά στην απόκτηση της γνώσης/πληροφοριών, αλλά σχετίζεται με το κατά πόσο η αποκτηθείσα γνώση είναι διαθέσιμη την κατάλληλη στιγμή, για να ανταποκριθεί σε μια **κατάσταση** που απαιτεί τη χρήση της (Sloboda 1991).

Competence/Επάρκεια

- *Επάρκεια*’ (Competence): οι προϋποθέσεις για την επιτυχή δράση και ανταπόκριση σε ένα áρτιο –νοηματικά και λειτουργικά– τομέα δραστηριοτήτων (επάγγελμα ή σπουδές). Οι προϋποθέσεις εξαρτώνται **από το πλαίσιο της οργάνωσης ή ορίζονται στο πλαίσιο της οργάνωσης** που επιτελούνται.
- Ένα μοντέλο competence αναλύεται σε: γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και κίνητρα
(Ericsson & Smith 1991, Gelman & Greeno 1989, Hasanbegovic 2003: 3, Kaiser 2003, Loewisch 2000, Weinert 2001).

Γνώση: Τι, Πως, Που

‘Γνώση’ (*Knoweledge*): η ‘γνώση’ αναφέρεται στη συστηματική και οργανωμένη διατύπωση εννοιών, γεγονότων και κρίσεων, καθώς και στη διαδικασία ή την τεχνική εφαρμογής ή αναδόμησής τους. Υπάρχουν διαφορετικές βαθμίδες αξιώσεων για την επάρκεια στην γνωστική περιοχή που αναφέρονται στο διαφορετικό βαθμό εμβάθυνσης (εξέταση, επισκόπηση, απλή γνώση, πλήρης γνώση, μετασχηματισμός της γνώσης) (Vosniadou & Brewer 1987).

‘Δηλωτικές γνώσεις’: ‘δηλωτικές γνώσεις’ είναι οι γνώσεις των εννοιών, γεγονότων και πληροφοριών που συγκροτούν τη βασική δομή ενός γνωστικού αντικειμένου ή ακαδημαϊκού–επαγγελματικού τομέα. Η διαδικασία επίλυσης προβλημάτων που αναφέρεται σε δηλωτικές γνώσεις ακολουθεί μια συνειδητή και ορθολογική πορεία σκέψης και μπορεί να λάβει χώρα με τη χρήση γενικών στρατηγικών επίλυσης προβλημάτων.

‘Διαδικαστικές γνώσεις’: διαδικαστικές γνώσεις’ είναι οι γνώσεις που αφορούν τους τρόπους ανταπόκρισης και τις διαδικασίες που ακολουθεί η σκέψη για την επίλυση προβλημάτων. Μπορούν να έχουν **τη μορφή κανόνων ‘όταν– τότε’**, είναι εν μέρει συνειδητές και εφαρμόζονται σε δραστηριότητες στις οποίες έχει προηγηθεί άσκηση σε διαδικασίες ‘ρουτίνας’. (Chipman & Segal 1985, Ευκλείδη 1998, Kath 1990, Shuell 1986).

Επίπεδα προσόντων Περιγραφικοί Δείκτες

- **ΓΝΩΣΕΙΣ:** περιγράφονται ως
 - θεωρητικές ή/και
 - αντικειμενικές
- **ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ:** περιγράφονται ως
 - γνωστικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) ή/και
 - πρακτικές (αφορούν στη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων).
- **ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ:** αναφέρονται στην υπευθυνότητα και την αυτονομία.

ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Επίπεδο 1		
Αποκτά βασικές γενικές γνώσεις που σχετίζονται με το εργασιακό του περιβάλλον που μπορούν να του χρησιμεύσουν και ως είσοδος σε διαδρομές διά βίου μάθησης.	Μπορεί να εφαρμόσει βασικές γνώσεις και να εκτελέσει ένα συγκεκριμένο εύρος απλών εργασιών. Διαθέτει βασικές και επαναλαμβανόμενες κοινωνικές δεξιότητες.	Μπορεί να επιτελέσει απλές και επαναλαμβανόμενες εργασίες εφαρμόζοντας βασικές γνώσεις και δεξιότητες υπό άμεση επίβλεψη σε δομημένο πλαίσιο.
Επίπεδο 2		
Αποκτά βασικές γενικές γνώσεις που σχετίζονται με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής που του επιτρέπουν να ανταλμάβανται τις διαδικασίες εφαρμογής βασικών καθηκόντων και οδηγών.	Μπορεί να εφαρμόσει βασικές γνώσεις και να εκτελέσει ένα εύρος σύνθετων εργασιών σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής. Διαθέτει επικοινωνιακές δεξιότητες.	Μπορεί να επιτελέσει εργασίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής υπό περιορισμένη επίβλεψη ή/και με κάποια αυτονομία σε δομημένο πλαίσιο.
Επίπεδο 3		
Αποκτά βασικές γενικές γνώσεις που του επιτρέπουν να κατανοεί τη σχέση της θεωρητικής γνώσης και πληροφορίας με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής. Κατανοεί	Μπορεί να επιδείξει εύρος ανεπτυγμένων γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων στην επιτυχή εκτέλεση σύνθετων καθηκόντων, τόσο σε οικεία όσο και σε μη οικεία πλαίσια.	Μπορεί να επιτελέσει αυτόνομα εργασίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής. Έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει τη συμπεριφορά του ανάλογα με
Επίπεδο 4		
		<p>ΓΝΩΣΕΙΣ τα στοιχεία και τις διαδικασίες εφαρμογής σύνθετων καθηκόντων και οδηγών.</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Διαθέτει επικοινωνιακές δεξιότητες και δυνατότητες επιλύσης προβλημάτων μέσω της επιλογής και εφαρμογής βασικών μεθόδων, εργαλείων, υλικών και πληροφοριών.</p> <p>ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ τις ανάγκες επιλύσης προβλημάτων. Παίρνει πρωτοβουλίες σε καθορισμένα πεδία εργασίας ή σπουδής και εποπτεύεται σε περιπτώσεις ανάγκης εφαρμογής διαδικασιών έλεγχου ποιότητας.</p>
Επίπεδο 5		
		<p>ΓΝΩΣΕΙΣ εξειδικευμένες, αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής και έχει επίγνωση των ορίων των γνώσεων αυτών.</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Κατέχει ευρύ φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξέρεση δημιουργικών λύσεων σε αφηρημένα προβλήματα.</p> <p>ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ Μπορεί να διαχειρίζεται και να επιβλέπει στο πλαίσιο συγκεκριμένης εργασίας ή διαδικασίας μάθησης, όπου μπορεί να συμβαίνουν και απρόβλεπτες αλλαγές. Μπορεί να αναθεωρεί και να αναπτύσσει, τόσο την προσωπική του απόδοση όσο και άλλων απόμων.</p>
Επίπεδο 6		
		<p>ΓΝΩΣΕΙΣ διαθέτει προχωρημένες γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών.</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Κατέχει προχωρημένες δεξιότητες και έχει τη δυνατότητα να αποδείξει την απαιτούμενη δεξιοτεχνία και καινοτομία για την επιλύση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων σε εξειδικευμένα πεδία εργασίας ή σπουδής.</p> <p>ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ Μπορεί να διαχειρίζεται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες ή σχέδια εργασίας με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής. Αναλαμβάνει την ευθύνη για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης απόμων και ομάδων.</p>

Επίπεδο 7		
Διαθέτει πολύ εξειδικευμένες γνώσεις, μερικές από τις οποίες είναι γνώσεις αιγαμής σε ένα πεδίο εργασίας ή απουδής και που αποτελούν τη βάση για πρωτότυπη σκέψη.	Κατέχει εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, οι οποίες απαιτούνται στην έρευνα ή/και στην καινοτομία προκειμένου να αναπτυχθούν νέες γνώσεις	Μπορεί να διαχειρίζεται και να μετασχηματίζει περιβάλλοντα εργασίας ή απουδής που είναι σύνθετα, απρόβλεπτα και απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις. Αναλαμβάνει την
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Διαθέτει κριτική επίγνωση των ζητημάτων γνώσης σε ένα πεδίο και στη διασύνδεσή του με διαφορετικά πεδία.	και διαδικασίες και να ενσωματωθούν γνώσεις από διαφορετικά πεδία.	ευθύνη για τη συνεισφορά στις επαγγελματικές γνώσεις και πρακτικές ή/και για την αξιολόγηση της στρατηγικής απόδοσης αμάδων.
Επίπεδο 8		
Διαθέτει γνώσεις στα πλέον προχωρημένα όρια ενός πεδίου εργασίας ή απουδής και στη διασύνδεσή του με άλλα πεδία.	Κατέχει πλέον προχωρημένες και εξειδικευμένες δεξιότητες, και τεχνικές, συμπεριλαμβανομένης της αύνθεσης και της αξιολόγησης, που απαιτούνται για την επίλυση κρίσιμων προβλημάτων στην έρευνα, τη διεύρυνση και τον επαναπροσδιορισμό των υφιστάμενων γνώσεων ή της υφιστάμενης επαγγελματικής πρακτικής.	Επιδεικνύει ουσιαστικό κύρος, καινοτομία, αυτονομία, επιστημονική και επαγγελματική ακεραιότητα και σταθερή προσήλωση στη διαμόρφωση νέων ιδεών ή διαδικασιών στην πρωτοπορία πλαισίων εργασίας ή απουδής, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας.

Ας σκεφτούμε ένα παράδειγμα:

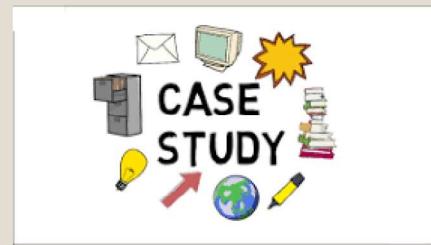
- Οι σπουδές Διοίκησης και Οικονομίας διδάσκονται:
 - Α) στο Λύκειο ως μαθήματα
 - Β) στα IEK ως πεδίο σπουδών
 - Γ) στο Πανεπιστήμιο (Προπτυχιακά, Μεταπτυχιακά, Διδακτορικά, ΚΔΒΜ)
 - Δ) σε Πιστοποιήσεις (CMI)
- Αλήθεια, ας σκεφτούμε που μαθαίνουμε να διοικούμε και πως μαθαίνουμε να διοικούμε;

Προσανατολισμός για την εκπαίδευση με επίκεντρο την ανάπτυξη δεξιοτήτων: εμπειρικά δεδομένα από τις Θεωρίες μάθησης

- α) όταν **χρησιμοποιούνται από τους εκπαιδευόμενους ικανότητες και δεξιότητες** που σχετίζονται με ειδικές γνώσεις ανταπόκρισης στα έργα μάθησης ενός τομέα σπουδών ή επαγγέλματος,
- β) όταν μπορεί να γίνει κατανοητή **η βασική δομή** των εννοιών ενός γνωστικού αντικειμένου (subject knowledge), καθώς και των γνωστικών διαδικασιών και δεξιοτήτων της σκέψης και της επίλυσης προβλημάτων που απαιτούνται για την επιτυχή ανταπόκριση στις δραστηριότητες ενός τομέα, και
- γ) όταν οριοθετούνται με σαφήνεια οι σχετικές για την επίτευξη προσωπικών και γνωστικών στόχων **αποφάσεις δράσης** και συνδέονται με **τα κίνητρα, τη θέληση, τη μετα-γνώση και τις εμπειρίες** που προκύπτουν από την εφαρμογή των γνώσεων και των ικανοτήτων σε διαφορετικά πλαίσια (Klieme et al. 2003: 70–75)

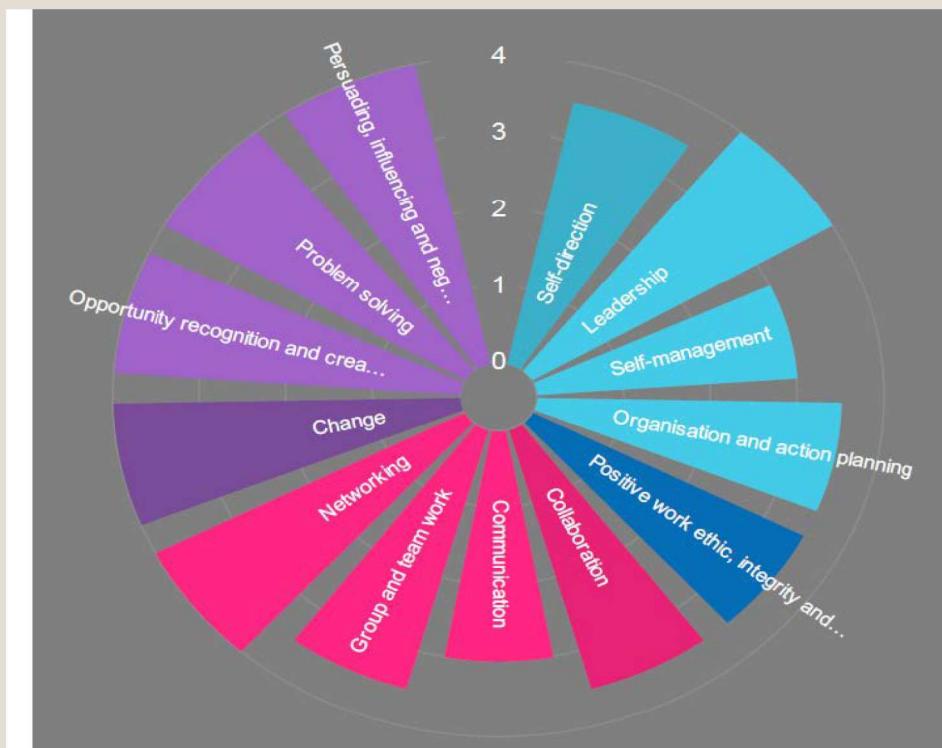
Περίπτωση Μελέτης: ένα competence μοντέλο στην ΤΕ

Case studies: University of Northampton, Employability Plus Award

University of Northampton: Employability Plus Award

Το παράδειγμα της επάρκειας συνεργασίας

Επικοινωνία

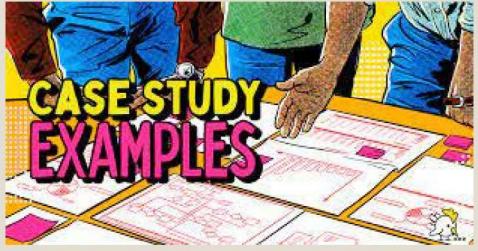
- Μπορώ να επικοινωνήσω αποτελεσματικά χρησιμοποιώντας κατάλληλες γραπτές, προφορικές, οπτικές και ψηφιακές μορφές για να επιδείξω κατανόηση σε ένα ορισμένο κοινό
- Αν κάποιος μου εναντιωθεί, μπορώ να βρω τα μέσα και τους τρόπους για να πάρω αυτό που θέλω.

Εργασία σε ομάδες

- Μπορώ να λειτουργήσω ως αποτελεσματικό μέλος της ομάδας, λειτουργώντας συνεργατικά σε μικρές ομάδες για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.
- Είμαι βέβαιος ότι θα μπορούσα να αντιμετωπίσω αποτελεσματικά απροσδόκητα γεγονότα.

Δικτύωση

- Μπορώ να συμμετέχω σε σχετικές ευκαιρίες δικτύωσης, φυσικές και εικονικές, όταν εργάζομαι σε δομημένες εργασίες ή έργα.
- Μπορώ να παραμένω ήρεμος όταν αντιμετωπίζω δυσκολίες γιατί μπορώ να βασιστώ στις ικανότητές μου για την αντιμετώπιση τους

Εργαστήριο 1: Σχεδιασμός της επικοινωνιακής επάρκειας

Επιθυμείτε να εντάξετε την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων σε ένα μάθημα-course που διδάσκετε «.....»

Δημιουργείστε ένα περίγραμμα μαθήματος λαμβάνοντας υπόψη:

- Ποιες περιοχές δεξιοτήτων θα συνιστούσαν για εσάς την επικοινωνιακή επάρκεια;
- Ποια μαθησιακά αποτελέσματα θα εντάσσατε, τα οποία θα συμπεριελάμβαναν την επικοινωνιακή επάρκεια;

1. Το μοντέλο επικοινωνιακής επάρκειας

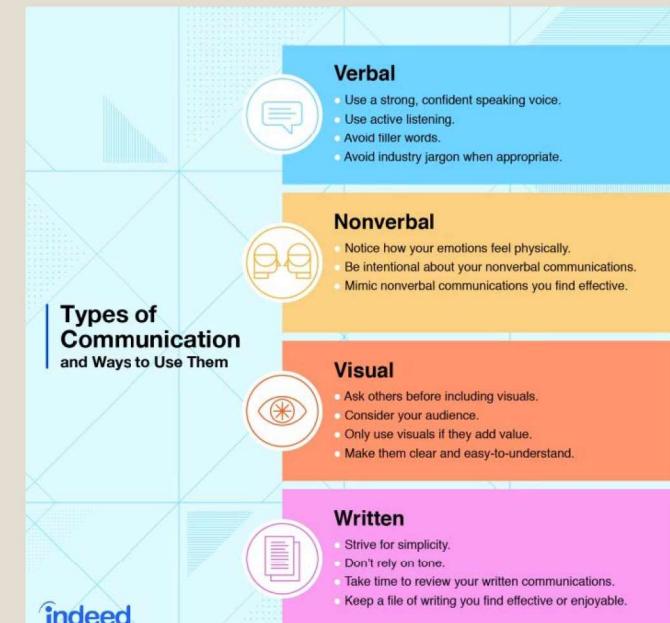
- -----

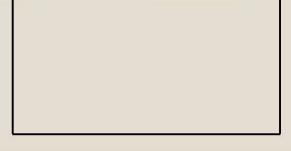
Η Επικοινωνιακή Επάρκεια

Ας παίξουμε ένα παιχνίδι: Ποιες από τις παρακάτω γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες συνιστούν το μοντέλο σας;

- Ομιλία, Γραφή, Σκέψη και Ακοή, Μη λεκτική επικοινωνία
- Γραπτή Επικοινωνία
- Προφορική Επικοινωνία
- Ενεργητική Ακρόαση
- Visual Communication
- Φιλικότητα-Οικειότητα
- Ανατροφοδότηση και επικοινωνία
- Ενσυναισθηση
- Καθαρότητα
- Σεβασμός
- Μη λεκτικές ενδείξεις
- Συμπεριληπτικότητα
- Responsiveness

THANK YOU

sitziouki@uom.edu.gr